

Trash art – (Εικαστική έρευνα)

Το πολιτιστικό πρόγραμμα εκπονήθηκε στο Γυμνάσιο Αυγείου κατά το σχολικό έτος 2010- 2011. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν δεκατρείς μαθητές εκ των οποίων επτά αγόρια και έξι κορίτσια.

Η Trash art - η τέχνη με αντικείμενα που επαναχρησιμοποιούμε, προτείνει εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης της Τέχνης και της οικολογίας. Με συγκεκριμένες μεθόδους και στόχους επιχειρήσαμε να προσεγγίσουμε το θέμα τόσο θεωρητικά όσο και βιωματικά μέσα από την εικαστική πράξη.

Η θεωρητική προσέγγιση επικεντρώθηκε στην αναφορά και κατανόηση διαφορετικών εκφράσεων τέχνης (Trash art, Earth art, Ecology art, Land art) μέσω του καλλιτεχνικού αποτελέσματος, όταν αυτό προκύπτει με υλικά φιλικά ή λιγότερο φιλικά προς το περιβάλλον.

Η εικαστική πράξη μας έδωσε την δυνατότητα να ερευνήσουμε τις διαδικασίες επαναχρησιμοποίησης υλικών όπως χαρτί, πλαστικό, μέταλλο στα πλαίσια της ζωγραφικής και των κατασκευών, ενώ παράλληλα μας βοήθησε να εξοικειωθούμε, κατασκευάζοντας ασυνήθιστα δημιουργήματα, με την πιο σύγχρονη εκδοχή τέχνης, ανακαλύπτοντας τεχνικές που διαφέρουν από την «κλασική» αντιμετώπιση της ζωγραφικής.

Παράλληλα οι ομάδες εργασίας ως μορφή άσκησης ενίσχυσαν την ανάγκη δημιουργικότητας και συνεργασίας.

Η εκπαίδευση των μαθητών σε ζητήματα δομής της εικαστικής πρότασης πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια που ορίζουν την trash art ως σύγχρονη μορφή τέχνης ενώ παράλληλα τονίστηκε, με τις δημιουργίες, η καλλιτεχνική αντίληψη περί ανακύκλωσης.

Σε μια περιοχή που η ρύπανση, από την εντατικοποίηση της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, είναι συνεχώς αυξανόμενη, η διαχείριση των απορριμμάτων ελλιπής και σε μια κοινωνία αδύναμη να συνειδητοποιήσει τα αρνητικά αποτελέσματα των ρίπων της, μας ενδιέφερε οι μαθητές αφενός να διαπιστώσουν την σχέση των καθημερινών συνθηκών τους με τα απορρίμματα και αφετέρου με τις δημιουργίες τους να ανακαλύψουν πώς ένα χρησιμοποιημένο προϊόν μπορεί να αποτελέσει την πρώτη ύλη ενός εικαστικού έργου, κατανοώντας τον σύνθετο τρόπο ερμηνείας του.

Δημιουργήσαμε τρεις ομάδες και ερευνήσαμε τις ιδιότητες υλικών, όπως το χαρτί, το πλαστικό και το μέταλλο, προσπαθώντας να κατανοήσουμε πώς χρησιμοποιούνται στην τέχνη και με συμβολικό τρόπο μετατρέπονται σε στοιχεία πολιτισμού.

Η αρχική προσέγγιση πραγματοποιήθηκε με την συμμετοχή μας σε δραστηριότητα με θέμα «Αν τα δέντρα μιλούσαν». Με αφορμή το δέντρο συζητήσαμε για το περιβάλλον και καταθέσαμε τις απόψεις μας δημιουργώντας ζωγραφιές.

Πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις με επιλεγμένα έργα καλλιτεχνών, εναλλακτικών μορφών τέχνης, με στόχο το οπτικό ερέθισμα και η ανάλυση να διαμορφώσουν συνθήκες βιωματικής συμμετοχής με κατασκευές αντικειμένων.

Χρησιμοποιώντας την μέθοδο του καταγισμού πληροφοριών συσσωρεύσαμε εικόνες που μας εντυπωσίασαν και προσπαθήσαμε να τις αποκωδικοποιήσουμε στο εργαστήρι, κατασκευάζοντας μικρά γλυπτά από χαρτί και σύρμα. Με τον τρόπο αυτό δώσαμε εικαστική διέξοδο στην φαντασία καταλαβαίνοντας παράλληλα ότι η δημιουργική έκφραση είναι μια διερεύνηση που, δεν ολοκληρώνετε με το τελείωμα μίας εργασίας αλλά, συνεχώς εξελίσσεται.

Τα στοιχεία του περιβάλλοντος η πέτρα, το φύλλο, το κλαδί μας βοήθησαν να διαπιστώσουμε την σπουδαιότητα τους συνθέτοντας εφήμερες προτάσεις τέχνης ενώ, αλλάζοντας για λίγο την σημασία τους τα μετατρέψαμε σε αντικείμενα με ένα διαφορετικό τρόπο «σημαντικά». Ας σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα πραγματοποιήθηκε κατά την διάρκεια σχολικού περιπάτου όπου οι μαθητές μόνοι τους επέλεξαν τον τρόπο που θα διέθεταν τον προσωπικό τους χρόνο.

Η κοινή θεματική κατεύθυνση των εικαστικών με την οικιακή οικονομία στην προσέγγιση της ανακύκλωσης και με την πληροφορική στο πεδίο έρευνας (internet) και παρουσίασης (Project) μας έδωσαν την δυνατότητα πολύπλευρης μελέτης του θέματος, συνδυάζοντας τις ποικίλες πηγές

πληροφόρησης με διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα, συγκροτώντας έτσι σφαιρικότερη αντίληψη του θέματος.

Ολοκληρώνοντας την πολιτιστική δραστηριότητα διαπιστώσαμε ότι με αφορμή την trash art συναντήσαμε την τέχνη και την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Στην διαδρομή αυτή ενεργοποιήθηκαν οι αισθήσεις των εμπλεκομένων, καλλιεργήθηκε η παρατηρητικότητα και η φαντασία που μας οδήγησε στην καλλιτεχνική έκφραση. Αναπτύχθηκαν εικαστικές δεξιότητες συνδυάζοντας διαφορετικές τεχνικές και αποκτήθηκαν γνώσεις σχετικές με τις σύγχρονες εκδοχές της τέχνης.

Τέλος το ενδιαφέρον που προκάλεσε το θέμα βοήθησε ώστε οι μαθητές να αντιληφθούν με ευκολία έννοιες, όπως τέχνη και περιβάλλον καταθέτοντας με δημιουργικό τρόπο σκέψεις και συναισθήματα.

Υπεύθυνος: Ανδρέας Κωστόπουλος, Ζωγράφος, Εκπαιδευτικός Εικαστικής Αγωγής